

Такриз

ба рисолаи номзоди унвонҷӯи кафедраи минтақашиносии хориҷӣ Мамадқулова Рано Олимовна дар мавзӯи «Ҳамкорӣҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ёзбекистон дар замони истиқлолият (охирӣ асри XX - аввали асри XXI): шароитҳо ва хусусиятҳо», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.15 – Таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати хориҷӣ пешниҳод шудааст

Таҳқиқоти илмӣ унвонҷӯ Мамадқулова Р.О. ба омӯзиш ва таҳқиқи яке аз мавзӯҳои мубрами имрӯз – таърихи ташаккул, таҳаввул, шароитҳо ва хусусиятҳои робитаҳо ва ҳамкорӣҳои байнидавлатӣ ду кишвари ҳамсоя – Тоҷикистон ва Ёзбекистон дар аввали асри бисту якум баҳшида шудааст.

Гуфтанист, ки дар миёни кишварҳои минтақа ҳамкорӣ бо Ҷумҳурии Ёзбекистон бо тӯфайли доштани марзҳои муштарак, вижагиҳои мавқеи ҷуғрофӣ, имкониятҳои иқтисодиву тиҷоратӣ дар низоми сиёсати хориҷии мамлакат авлабияти хос касб кардааст. Маҳз ҳамин амр омӯзиши амиқ ва ҳаматарафаи таърихи устуворшавӣ ва рушди ҳамкорӣҳои Тоҷикистонро бо Ёзбекистон мубрам гардондааст.

Мусаллам аст, ки ҳамкорӣҳои мардуми тоҷик бо мардуми ҳамсояи ўзбек ҳанӯз дар даврони мавҷудияти Давлати Шуравӣ муназзам ва дар пайвастагӣ ва алоқамандӣ сурат мегирифт ва дар даврони истиқлолият мазмуну мундариҷаи нав бо худ гирифт. Аз ин рӯ, омӯзиши амиқу фарогир, таҳлили мушклоту, имкониятҳо, афзалиятҳо ва дурнамои ҳамкорӣҳои ду кишвари ҳамҷавор хеле мубрам ва актуалӣ ба назар мерасад. Сохтори рисолаи мазкур маҳз бо назардошти ин амр тарҳрезӣ шуда аз 3 боб ва 6 зербоб бо сарсухану хулосаҳо ва феҳристи адабиёт ва сарчашмаҳои истифодашуда иборат аст.

Боби аввали рисолаи мазкур ба «Заминаҳо ва шароити таърихӣ, сиёсӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии ҳамкорӣҳои Тоҷикистон ва Ёзбекистон» баҳшида шуда, дар он раванди истиқрор ва ташаккули

ҳамкорӣҳои ду кишвар дар солҳои душвори таҳкими давлатдориҳои миллӣ мавриди омузиш ва таҳлил қарор гирифтааст. Муроҷиати муаллиф ба таърихи ҳамкорӣҳои ду халқи бародар дар даврони шуравӣ тасодуфӣ нест, зеро муаллиф ишора ба он дорад, ки маҳз дар ҳамон давра таҳкурсии устувори ҳамкорӣҳои ҳамачониба гузошта шуда, ҳамкорӣҳои имрӯза албатта бо назардошт ва вижагиҳои давлатдориҳои соҳибхитӣ давомии мантиқии онҳост. Воқеан дар муносибатҳои ду кишвари ҳамсоя бо ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ тағйироти кулӣ ба амал омада, рӯз то рӯз сатҳ ва мӯҳимии муносибатҳо баланд ва васеъ мешаванд. Аз ин рӯ, дар ин фасл муҳимтарин масоили рушди ҳамкорӣҳои дучониба ва чандҷониба баррасӣ гардида, роҳи усули пешбурди ин муносибатҳои пешниҳод гардидаанд. Рисола ҳамзамон фарогири муҳимтарин масъаласе мебошад, ки ба рушди муносибатҳои байнидавлатӣ монеъ гардидаанд ва дар ин робита масъалаи сарҳад ва раванди ҳалли ин мушкилот алоҳида баррасӣ гардидааст.

Боби дуввуми рисола “Хусусият ва вижагиҳои робитаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ёзбекистон дар даҳсолаҳои аввали асри ХХІ” ном дошта, маҳз ба кушодану таҳлил кардани самтҳо, авлавиятҳо дар робитаҳои илмиву фарҳангӣ ва инчунин таҳқиқи масъалаи усулӣ – вазъияти номусоид дар робитаи ду кишвар бо номи сардшавии муносибатҳои байнидавлатӣ бар иллати омилҳои объективӣю субъективӣ бахшида шудаанд.

Дар боби сеюми рисола - “Шароит ва дурнамои тавсеаи ҳамкорӣҳои дучонибаи Тоҷикистон ва Ёзбекистон дар қаринаи шарикӣ стратегӣ” - сухан дар бораи шароит ва дурнамои тавсеаи ҳамкорӣҳои дучонибаи Тоҷикистон ва Ёзбекистон дар қаринаи шарикӣ стратегӣ меравад. Муаллиф бо овардани далелу пешниҳодҳои муътамад хотиррасон карданист, ки ҳамкорӣҳои кишварҳои ҳамсоя ва дуст муваққатӣ набуда, балки муназзам ва пайгирона сурат гирифта, пешомади бузурге онҳоро интизор аст. Ин нуктаҳоро бахусус тавсеаи робитаҳои ду кишвар тайи солҳои охир ва то ба сатҳи шарикӣ стратегӣ баровардани онҳо тақвият мебахшад. Маҳз шарикӣ

стратегӣ ба андешаи муаллиф заминаи устувори сиёсиву ҳуқуқӣ барои суботи робитаҳо дар миёнамуҳлат ва дарозмуҳлат хоҳад гардид.

Хулосаи рисола ҷамъбасти мантиқии таҳқиқоти анҷомёфта буда, муаллиф ҳамзамон пешниҳодҳои ҷолибро, ки барои вусъат ва умқёбии ҳамкориҳои ду кишвари ҳамсоя дар ояндаи наздик мусоидат хоҳанд кард, ироа кардааст. Мазмун ва мундариҷаи рисола, пайдарҳамӣ ва васли мантиқии бобҳои рисола, таҳлилу натиҷагириҳои мантиқан асоснок карда шуда ва баёни андешаҳо далели он аст, ки муаллиф малакаи хуби таҳлилу баррасии ҳодиса ва воқеаҳо дорад ва бо истифода аз услубу равишҳои тоза таҳқиқоти мукамалро ба анҷом расондааст.

Бо назардошти омилҳои зикршуда метавон гуфт, ки таҳқиқоти диссертатсионии унвонҷӯ Мамадкулова Рано Олимовна дар мавзӯи «Ҳамкориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ёзбекистон дар замони истиқлолият (охири асри XX - аввали асри XXI): шароитҳо ва хусусиятҳо» ҷавобгӯи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.15 – Таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати хориҷӣ мебошад.

Роҳбари илмӣ:

номзади илмҳои таърих, мудири кафедраи

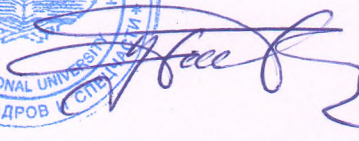
минтақашиносии хориҷии ДМТ

Самиев Х.Д.

Имзои Самиев Х.Д. – ро тасдиқ менамоям:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ

Тавқиев Э.Ш.

20.02.2025